

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

2. Y Cam Cyn-ymgeisio

2. Y Cam Cyn-ymgeisio

Ymgysylltu'n Gynnar

- 2.1. Anogir ymgeiswyr yn gryf i gynnal trafodaethau cyffredinol â'r Arolygiaeth ynglŷn â'u cais a'r broses DNS yn ystod camau cynnar dylunio prosiect. Mae'r cyfarfodydd cychwynnol hyn wedi profi i fod yn fuddiol i ymgeiswyr ac wedi gwella dealltwriaeth o'r broses DNS.
- 2.2. Cyn cyflwyno'r cais, mae ymgysylltu'n gynnar â chymunedau, ACLlau, ymgylgoreion statudol a phartïon eraill â diddordeb yn rhoi cyfle i oresgyn unrhyw broblemau posibl yn ymwneud â'r cynnig. Mae'r gallu i ddiwygio cynllun ar ôl cyflwyno cais DNS yn gyfyngedig iawn. O ganlyniad, mae'n bwysig bod ymgeiswyr yn ceisio datrys unrhyw broblemau cyn cyflwyno'r cais, ac mae'r Arolygiaeth yn argymhell yn gryf y dylid ymgysylltu â'r cyrff hyn yn gynnar.
- 2.3. Ar gam cynnar, dylai ymgeiswyr ystyried p'un a oes angen trwyddedau neu gydsyniadau cysylltiedig gan gyrff eraill, fel Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC). Dylai ymgeiswyr geisio gyflwyno cais am gydsyniadau cysylltiedig ar yr un pryd â'u cais DNS er mwyn osgoi oedi yn ddiweddarach yn y broses. Ni fyddai hyn yn achosi oedi wrth brosesu ceisiadau DNS, ond gallai achosi oedi i'r cynllun os oes angen aros i gydsyniadau eraill gael eu cymeradwyo.
- 2.4. Dylai prosesau Asesu Effeithiau Amgylcheddol (EIA) ac Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd (HRA) fod yn ailadroddol a chael eu hystyried yn gynnar yn natblygiad prosiect DNS hefyd.

Hysbysu

- 2.5. Hysbysu yw cam ffurfiol cyntaf y broses DNS.
- 2.6. Hysbysiad ydyw o fwriad i gyflwyno cais DNS. Mae'n rhaid ei wneud cyn cyflwyno'r cais llawn a chyn i'r ymgeisydd gynnal y cyhoeddusrwydd a'r ymgynghoriad statudol.
- 2.7. Rhoddir 10 niwrnod gwaith i'r Arolygiaeth benderfynu a yw'r prosiect yn DNS ai peidio. Os derbynnir yr hysbysiad, bydd gan yr ymgeisydd ddeuddeg mis i gyflwyno cais DNS llawn.
- 2.8. Y ffi ar gyfer cyflwyno hysbysiad yw £580.

Cyhoeddusrwydd ac Ymgynghori Cyn-ymgeisio

- 2.9. Ar ôl y cam hysbysu, cyn cyflwyno cais DNS llawn, mae'n rhaid rhoi cyhoeddusrwydd i'r cais arfaethedig ac ymgynghori arno am gyfnod o chwe wythnos o leiaf.

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

2.10. Mae'n rhaid i'r ymgeisydd wneud y canlynol, o leiaf¹:

- Ymgynghori ag ymgylgoreion cymunedol penodol, ymgylgoreion arbenigol ac unrhyw unigolion perthnasol (gweler y tabl isod),
- Rhoi hysbysiad ysgrifenedig i berchenogion neu feddianwyr tir sy'n cyd-ffinio â'r safle,
- Arddangos hysbysiadau safle, sy'n gymwys ar gyfer y broses DNS, mewn un man o leiaf ar y safle neu'n agos iddo, a
- Rhoi hysbysiad mewn papur newydd lleol.

Categori	Unigolion/sefydliadau y mae'n ofynnol ymgynghori â nhw
Ymgylgoreion Cymunedol	<ul style="list-style-type: none"> • Pob Cyngorydd sy'n cynrychioli pob ward etholiadol yn y Sir neu'r Cyngor Bwrdeistref Sirol y mae'r safle wedi'i leoli ynddi/ynddo. • Y Cyngor/Cynghorau Cymuned y mae'r safle wedi'i leoli ynddo/ynddynt.
Ymgylgoreion Arbenigol	<p>Yn dibynnu ar y math o ddatblygiad a'i natur, mae'n bosibl y bydd angen ymgynghori â'r cyrff canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gweinidogion Cymru • CNC • Yr Awdurdod Priffyrdd Lleol • Gweithredwr y rhwydwaith rheilffyrdd • Yr Awdurdod Glo • Yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch² • Y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear • Yr awdurdod cymwys Rheoli Peryglon Damweiniau Mawr (COMAH), ac unrhyw unigolyn sy'n rheoli tir sy'n gysylltiedig â gosodiad peryglus • Yr Ymddiriedolaeth Theatrau • Cyngor Chwaraeon Cymru • Yr Ymddiriedolaeth Camlesi ac Afonydd
Unigolion Perthnasol	Os yw'r cais DNS yn cynnwys un neu fwy o gydsyniadau eilaidd, mae'n rhaid i'r ymgeisydd ymgynghori â'r awdurdod a fyddai'n penderfynu ar y cais fel arfer. Gallai hyn gynnwys:

¹ Gorchymyn Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Gweithdrefn) (Cymru) 2016 (fel y'i diwygiwyd); Erthyglau 7, 8 a 9

² Mae manylion cyswllt DNS ar gyfer yr Awdurdod Gweithredol Iechyd a Diogelwch ar gael yma: <http://www.hse.gov.uk/landuseplanning/contact.htm>

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

	<ul style="list-style-type: none">• Gweinidogion Cymru• ACLI• Yr Awdurdod Priffyrdd Lleol• Yr Awdurdod Sylweddau Peryglus
--	--

2.11. Ar ôl diwedd y cyfnod ymgynghori, mae'n rhaid i'r ymgeisydd baratoi Adroddiad Ymgynghori. Mae'n rhaid i hwn gael ei gyflwyno gyda'r cais a dylai ddarparu manylion am y broses ymgynghori, y cynrychiolaethau a gafwyd ac ymateb yr ymgeisydd iddynt.

Cyngor Cyn-ymgeisio

2.12. Mae proses ffurfiol ar gael os hoffai ymgeiswyr gael cyngor cyn-ymgeisio gan yr Arolygiaeth, sy'n ymestyn i gyngor 'heb ragfarnu' ar rinweddau cynlluniau arfaethedig yn ogystal ag agweddau gweithdrefnol y broses DNS.

2.13. Mae proses ar wahân i gael cyngor cyn-ymgeisio gan yr ACLI perthnasol.

2.14. Codir tâl am y gwasanaeth cyngor cyn-ymgeisio, ac mae'r manylion ar gael yn adran Ffioedd a Chyllid y canllawiau hyn.

Pryd a sut mae cyngor cyn-ymgeisio ar gael?

2.15. Mae cyngor cyn-ymgeisio ffurfiol ar gael ar unrhyw adeg hyd at gyflwyno cais DNS. Bydd angen i geisiadau am gyngor cyn-ymgeisio gael eu gwneud mewn fformat safonol ar y ffurflen sydd ar gael ar [wefan Llywodraeth Cymru](#).

2.16. Yn ogystal, mae'r Arolygiaeth yn cynnig cyfarfodydd Cychwynnol, sy'n rhoi cyfle i ymgeiswyr drafod y broses cyn-ymgeisio a chadarnhau unrhyw ofynion am gyngor ffurfiol.

2.17. Anogir ymgeiswyr i ystyried ymgysylltu ag ymgynghoreion statudol perthnasol ar yr adeg hon hefyd.

Pa gyngor cyn-ymgeisio sydd ar gael?

2.18. Pan fydd yr ymgeisydd yn gofyn amdanynt, darperir y canlynol o leiaf:

- Gwybodaeth a chymorth ynglŷn â ffurf a chynnwys y cais; ffurf a chynnwys unrhyw adroddiadau technegol a allai fod yn angenrheidiol; y gweithdrefnau ar gyfer gwneud cais a'i symud ymlaen; a
- Gwybodaeth neu gymorth arall a geisir gan yr ymgeisydd.

2.19. Pan ofynnir amdano'n benodol, gallai'r Arolygiaeth roi cyngor gweithdrefnol i ymgeiswyr hefyd.

2.20. Bydd yr holl gyngor cyn-ymgeisio yn cael ei roi ar sail y wybodaeth a ddarperir ar y pryd yn unig. Mewn rhai achosion, bydd y cyngor y gall yr Arolygiaeth ei gynnig yn cael ei gyfyngu gan yr adnoddau sydd ar gael.

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

Pwy fydd yn rhoi'r cyngor cyn-ymgeisio?

- 2.21. Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd cyngor cyn-ymgeisio yn cael ei roi gan Swyddogion Cynllunio o'r Arolygiaeth. Pan fydd angen gwybodaeth arbenigol neu dechnegol benodol, gallai Arolygydd gael ei neilltuo i roi cyngor ychwanegol.
- 2.22. Pan fydd Arolygydd wedi rhoi cyngor cyn-ymgeisio, bydd yr un Arolygydd yn archwilio'r cais. Fodd bynnag, rhoddir yr holl gyngor cyn-ymgeisio heb ragfarnu.
- 2.23. Ni fydd yr Arolygiaeth fel arfer yn ymgynghori â'r ACLI, yr awdurdod priffyrdd na chyrrff statudol eraill wrth baratoi cyngor cyn-ymgeisio. Fel y nodwyd uchod, mae proses ar wahân i gael cyngor cyn-ymgeisio yn uniongyrchol gan ACLlau.

Graddfeydd amser ar gyfer rhoi cyngor cyn-ymgeisio

- 2.24. Dylid ymdrin â cheisiadau am gyngor cyn-ymgeisio o fewn 28 niwrnod o ddyddiad y cais, neu'r cyfryw gyfnod hirach ag y gallai'r Arolygiaeth ei bennu.

Cyhoeddi cyngor cyn-ymgeisio

- 2.25. Yn ystod y cam cyn-ymgeisio, pan fydd gwybodaeth fasnachol neu wybodaeth arall sensitif yn cael ei chynnwys, ceisir cytundeb yr ymgeisydd ynglŷn â phryd i gyhoeddi'r cyngor. Fodd bynnag, pan fydd y cais wedi cael ei gyflwyno, neu pan fydd y cyfnod 12 mis ar ôl hysbysu wedi mynd heibio ac nid oes cais wedi cael ei gyflwyno, bydd yr Arolygiaeth yn cyhoeddi'r cyngor.
- 2.26. Dylai ymgeiswyr nodi rhwymedigaethau'r Arolygiaeth o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a/neu'r Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol.

Datganiadau Tir Cyffredin

- 2.27. Nid oes gofyniad statudol i gynhyrchu Datganiadau Tir Cyffredin (SoCGs) yn y broses DNS, ond gallant fod yn ddefnyddiol iawn a byddant yn cyfrannu at broses archwilio effeithlon.
- 2.28. Pan fwriedir i elfennau o gais DNS fod yn destun Gwrandawriad neu Ymchwiliad, bydd SoCGs yn ddefnyddiol iawn hefyd wrth ganolbwyntio ar unrhyw faterion y mae'r partïon yn anghytuno arnynt.
- 2.29. Dylai datganiad tir cyffredin:
 - fod yn ddogfen unigol, a luniwyd ac a gymeradwywyd gan y ddau barti;
 - bod yn gryno ac osgoi dyblygu gwybodaeth a gyflwynwyd eisoes gan y partïon;
 - cynnwys rhestr o ddogfennau craidd y cytunwyd arnynt a/neu a rennir, hyd yn oed os anghytunir ynglŷn â'r dehongliad ohonynt a'u perthnasedd. Nid oes angen cynnwys rhannau o Bolisi Cynllunio Cymru neu Nodiadau Cyngor Technegol (TANs), bydd cyfeiriadau'n ddigonol;
 - amlygu meysydd tir cyffredin, yn ogystal â'r prif bwyntiau y mae'r partïon yn anghytuno arnynt;

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

- amlygu elfennau y cytunir arnynt o'r dystiolaeth ac unrhyw astudiaethau technegol a gynhaliwyd, gan gynnwys canfyddiadau y cytunir arnynt, hyd yn oed os anghytunir ynglŷn â'r dehongliad ohonynt a'u perthnasedd;
- amlygu p'un a oes unrhyw amodau neu rwymedigaethau cynllunio a fyddai'n mynd i'r afael ag unrhyw anghytundeb neu wrthwynebiad yn foddhaol.